

IN EN OM

het Humanistisch Verbond

MEDEDELINGEN VOOR DE LEDEN

No. 4

Na twaalf jaar, doorgaan!

„De humanistische beweging vraagt niet alleen toewijding en steun, zij vraagt ook geduld en volharding. Het gaat immers niet om een mode maar om de verwerkelijking van een idee. Deze idee raakt de toekomst van onze kinderen, biedt een uitzicht voor de jeugd en stelt een taak aan de mens van nu.

Wij humanisten kunnen geen garantie geven voor de toekomst, maar we kunnen wel de gewetens wekken. En dat doen we ook, want in die zin zijn we onruststokers. Wij menen dat de mens zijn problemen niet ontlopen kan; hij moet ze aanpakken met alle inzicht, moed en verlangen, waarover hij beschikt, of aan hun onoplosbaarheid ondergaan. Wij hebben geen recepten in portefeuille, maar wij weigeren ons over te geven aan sleur, gezapigheid of berusting. Juist daardoor wekken we de krachten die onze wereld beter bewoonbaar kunnen maken.

Geen recepten, neen, maar wel een uitzicht. Omdat humanisme, d.i. menselijkheid zijn consequenties heeft. **Vandaar dat wij gezichtspunten aan de orde stellen die de praktijk van het leven direct raken: over opvoeding en school, over liefde en huwelijk, politiek en gerechtigheid, oorlog en vrede, onderontwikkelde gebieden en atoombom.** En al blijven ook hier grote verschillen tussen humanisten mogelijk, er is toch een richting waarin we onze keuze doen, omdat ons gemeenschappelijk een voorstelling van menselijk samenleven voor ogen staat.

Toch is het niet een droombeeld omtrent de toekomst, maar een overtuiging omtrent het mens-zijn nu, die ons drijft. Menszijn is kiezen. Hierbij gaat het om een keuze die het leven werkelijk verrijkt. Daarvoor is innerlijke vrijheid nodig, maar die praat men de mensen niet aan. Het is veeleer onze taak in het gevoelsleven de voorwaarden te scheppen, waardoor zij in staat zijn te doen wat vandaag van ze gevraagd wordt om morgen te kunnen leven. Dat is de zin van ons werk: gemeenschapsvorming, bezinning, bemoeienis met de medemens; dat is wekken van menselijkheid.

Hieraan wijden we ons nuchter en overtuigd, ondanks bestrijding en hoon. We menen dat dit praktisch, vruchtbaar en nodig is. Aan allen die zich met ons verwant voelen vragen wij: geef ons het gereedschap en wij zullen het karwei doen. Het is de moeite waard.”

Dr. J. P. van Praag.

* * *

„De gedachten richtend op de toekomst van onze kinderen komt niet iedereen in dezelfde fase terecht. Natuurlijk, men kan vanuit de huiskamer, waarin men met z'n kroost van verschillende leeftijd woont, soms ineens dat hele troepje volwassen denken. Elk dan op een plaats in de samenleving, ergens in het eigen land of ver weg in de vreemde, beïnvloed door de situatie van straks, dragend beperkte of wellicht zelfs grote verantwoordelijkheden, zo goed als het gaat besturend het eigen leven, rijpend naar volwassenheid.

Maar men kan ook, vanuit de kleuters waartussen men staat als het ware stap voor stap van de ene levenskring in de volgende treden: steeds wijder wordende kringen, die telkens een stukje „toekomst” betekenen, tot men tenslotte óók terecht komt in die mondiale samenleving, waarin de kinderen van nu straks hun weg zullen moeten vinden.

De beslotenheid van het gezin breekt al spoedig open naar de kleine samenleving daar vlak omheen: vriendjes en andere grote mensen en de school, straat en bos en weiland in stad of dorp.

Bijna ongemerkt ontstaat het besef van groepen en scheidingen; rangen en standen, „wij” en de „anderen” in soort en

Op de zondagmorgen van het twaalfde congres in Wageningen zijn door Dr. J. van Praag, mevr. D. Heroma-Meilink, Mr. Dr. H. J. Roethof en Prof. Dr. G. Stuiveling toespraken gehouden, waarvan we hier enkele hoofdlijnen afdrukken.

confessie, ras en land. Men is in de levenskring van de nationale samenleving gekomen.

Voor de jeugd van onze generatie komt de stap buiten de grenzen van het eigen land al heel vroeg – belangstelling voor andere volken en rassen, waarden en culturen en gebruiken – ontstaat bijna vanzelf. En de bouw van een toekomst „ergens in de wereld” lijkt een vanzelfsprekende zaak.

Hoe moet een kind, een jong mens, zoals hij argeloos van de ene levenskring in de andere stapt, worden toegerust?

Wat voor geestelijke bagage moet hij meenemen, welke „tools” zijn onmisbaar, welke pantsering is nodig? Een humanist tracht dit voor elk van deze levenskringen te beantwoorden.”

D. Heroma-Meilink.

* * *

„Is er een uitzicht voor jonge mensen? Wij leven in een moeilijke tijd. De wetenschappelijke en technische ontwikkeling kan zowel tot meerdere welvaart als tot vernietiging leiden. De organisatie kan worden verbeterd, maar de armoede is in grote delen van de wereld nog niet uitgebannen. De moderne samenleving stelt ons in staat verantwoordelijkheden dieper te doorleven, maar massificatieverschijnselen dreigen die verantwoordelijkheden tegelijkertijd uit te hollen.

Was het vroeger zoveel gemakkelijker? Ook in de vorige eeuw waren er voortdurend oorlogen. De armoede was groter. Epidemieën rukten tallozen op jeugdige leeftijd weg. Ook het uitmoorden van gehele volken, zoals de Duitsers gedurende de laatste oorlog ten aanzien van de Joden geprobeerd hebben, was helaas **niet nieuw in de geschiedenis. Men is wel eens geneigd de eigentijdse problemen zwaarder te tillen dan de problemen van vroegere perioden.**

Een automatische vooruitgang is er zeker niet. De humanist heeft niet de zekerheid „dat het goed komt”; hij moet daarvoor vechten. Toch valt er wel in de loop des tijds een toenemend menselijk verantwoordelijkheidsbesef te onderkennen. De laatste eeuw heeft zich dit gegroeide verantwoordelijkheidsbesef onder meer afgetekend met betrekking tot de afschaffing van de slavernij en de verbetering van de positie van de arbeiders. De verantwoordelijkheden strekken zich verder uit: tot de zieken, de invaliden, de ouden van dagen – tot hele volken, zoals met betrekking tot het vraagstuk van de onderontwikkelde gebieden.

Een terugval blijft mogelijk. Dat komt omdat, zoals wij er voor staan, wij te maken hebben met onderling zeer tegenstrijdige grootheden. De geheimen van wetenschap en techniek kregen we beter on-

(Slot op volgende pagina)

(Vervolg van vorige pagina)

der de knie, maar ze dreigen ons ook uit de hand te lopen. De technische ontwikkeling heeft traditionele banden losgescheurd. Politieke vrijheid is in tal van landen gebracht maar, wegens de daar bestaande armoede, nog geen politieke leefbaarheid. De humanist heeft tot taak er toe bij te dragen, dat het uitzicht voor jonge mensen geschapen wordt, hetgeen niet vanzelf gaat. Hij zal daartoe liefde voor de vrijheid en voor de democratische instellingen hebben bij te dragen en onvermoeid dienen te streven naar gerechtigheid, vooral ook in de sociale sfeer. De materiële mogelijkheden zijn er om het in die zin te leiden, wanneer wij daartoe de juiste geestelijke instelling kunnen opbrengen."

Mr. Dr. H. J. Roethof.

* * *

De geschiedenis is een reeks van menselijke handelingen, niet meer, maar vooral ook niet minder. Daarom draagt ook de mens de volle verantwoordelijkheid voor de maatschappij-van-morgen. Het zou echter onjuist zijn te menen, dat wij in staat zijn, die komende samenleving vrij te scheppen, van de grond af nieuw op te bouwen. Want de mens zelf, als individu, is bepaald door talrijke eigenschappen, erfelijk of verworven, en ook zijn zedelijk oordeel is dwingend in hem aanwezig en richt zijn toekomstideaal. Maar evenmin laat de maatschappij zelf grote experimenten toe, daarvoor zijn de levensbelangen van miljoenen individuen te groot. Onze activiteit is dus altijd een spel van feitelijke mogelijkheden en zedelijke eisen; wat wij kunnen en dus ook moeten doen, is deze mogelijkheden te vergroten in de praktijk en deze eisen te versterken in het bewustzijn van ons allen. Of een latere generatie niet toch vindt dat wij zijn tekortgeschoten, is dan een toekomstige vraag.

Prof. Dr. G. Stuiveling.

Kampleidersbijeenkomst

Op zaterdag 26 en zondag 27 april waren een 30-tal kampleiders bijeen in de jeugdherberg „De Grasheuvel” te Amersfoort, om met elkaar te spreken over het kampwerk. Onder leiding van de heer F. Bohlander is van gedachte gewisseld over allerlei problemen rond de kampen, zoals de voorbereiding, de ontvangst, kinderleiding en vele andere kwesties. Verder is er gewandeld, zijn er allerlei contacten gelegd en afspraken gemaakt. Het hele weekeinde kenmerkte zich door een ongedwongen prettige sfeer en... er is veel gelachen. Als het in de kampen 1958 net zo gaat als op deze bijeenkomst, is het succes bij voorbaat verzekerd.

De Buitenwerkcommissie kan terugzien op een uitstekend geslaagd initiatief.

U kunt mee naar Brugge!

Het contact, dat al vele jaren tussen de Vlaamse en Zeeuwse humanisten bestaat werd in 1957 versterkt door een gezamenlijk weekeinde op 4 en 5 mei in Hedenisse (Zeeuws-Vlaanderen). Daar werd afgesproken ook in '58 bij elkaar te komen en dit plan is nu verwezenlijkt door het organiseren van een samenkomst in Brugge (België) op 17 en 18 mei a.s. Niet alleen onze leden uit Zeeland, maar ook velen uit Noord-Brabant en Zuid-Holland willen dit

meemaken. Aangezien Brugge voor autobezitters niet zo ver weg ligt, geven wij hieronder het programma weer in de verwachting, dat meerderen van de partij willen zijn. Men kan zich opgeven bij de secretaresse van de gemeenschap Oost-Zeeuws Vlaanderen, mevr. A. du Bois, Molendreef 2a te Hoek (Z.-VI.). De kosten bedragen voor overnachting met ontbijt, een warme maaltijd op zaterdag en idem op zondag in totaal 108 B. Fr. (ongeveer f 8.50).

Humanistisch Weekeinde te Brugge,

17—18 mei 1958

PROGRAMMA

Zaterdag 17 mei '58:

van 17 u. af: ontvangst in de Europa-Jeugdherberg te Assebroeck-Brugge.
18.00 u. avondmaal, hetzij het eigen lunchpakket
hetzij een warme maaltijd

19.45 u. in een zaal in de stad (naderhand wordt meegedeeld waar)

Voordracht door de heer Schonk uit Nederland over „Humanisme, geen academisch vraagstuk, maar een levende gezindheid”.

Na de voordracht: geleide wandeling door de stad.

22.45 u. iedere deelnemer die in de jeugdherberg overnacht moet terug zijn (aan dat uur valt niets te wijzigen; wij zijn niet de enige gasten van de Europa-Jeugdherberg!)

Zondag 18 mei '58:

9.00 u. ontbijt.

10.00 u. bijeenkomst in de jeugdherberg zelf; discussie onder voorzitterschap van de Heer Schonk na een inleiding door onze Nationale Voorzitter, **de Heer Dr. K. Cuypers**, over „Heelal, God en Moraal”

13.00 u. middagmaal.

14.00 u. slotwoord en uiteengaan van de gasten. Er zullen enkele gidsen ter beschikking staan om kleinere groepen door de stad te leiden.

Prijzen: zie inschrijvingsformulier hierbij gevoegd.

Een warme maaltijd bestaat uit: soep, aardappelen, groenten en vlees, een klein nagerecht.

Zij die het wensen kunnen bij aankomst een lunchpakket bestellen voor de terugreis de zondagavond.

GEEN beddegoed (lakens, dekens, of slaapzakken) mede brengen!

De Europa-Jeugdherberg ligt op een paar honderd meter van de oude stadswallen langs de Baron-Ruzettelaan; dit is de grote baan van de Katelijne Poort naar Kortrijk, links wanneer u uit Brugge komt.

Er is parkeerruimte.

De organisatoren rekenen er op dat alle deelnemers zich er aan zullen houden op alle bijeenkomsten aanwezig te zijn.

Er is nog plaats!

Wie nog niet weet, waar hij zijn vakantie wil doorbrengen, kan nog terecht in „De Ark”. Er is nog plaats gedurende de weken van 28 juni-19 juli en 16-30 augustus. De pensioenprijzen bedragen per week voor volwassenen f 42,-, voor kinderen van 6 t.e.m. 10 jaar f 32,-, en voor kinderen tot 5 jaar f 26,-.

„De Ark” ligt in één der mooiste gedeelten van de Veluwe, is gemakkelijk te bereiken (20 minuten van het station Nunspeet) en omringd door bos, heide en zandverstuivingen.

U kunt zich aanmelden of inlichtingen krijgen door te schrijven aan „De Ark”, Belvédère-laan 14 te Nunspeet, telefoon 03412-2404.

KORT VERSLAG van het twaalfde congres

In zijn openingsrede op het 12de congres in Wageningen heette de algemeen voorzitter behalve een groot aantal gasten en vertegenwoordigers van bevriende organisaties 110 afgevaardigden van 56 gemeenschappen welkom. Het hoofdbestuur heeft gemeend in de geest van het congres te handelen door het zenden van een telegram aan het demonstratief onderwijscongres, dat op dezelfde tijd in Utrecht wordt gehouden. Medegedeeld wordt ook, dat besloten is tot het samenstellen van een Raad van Advies, waarvoor een aantal figuren uit het Nederlandse openbare en culturele leven zijn uitgenodigd, waarvan de meesten al hebben toegezegd deze uitnodiging te aanvaarden.

De notulen van het vorige congres worden goedgekeurd, nadat door de afgevaardigde van Amsterdam is aangedrongen op toezending kort na het congres, hetgeen wordt toegezegd. Bij de bespreking van het jaarverslag geeft allereerst de voorzitter nog een toelichting over de werkzaamheden, die zich na het afsluiten van het verslag hebben voorgedaan. In het bijzonder geldt dit de uitwerking van de resolutie over de kernwapens, die op het Internationale congres in Londen is aangenomen. Een motie hierover wordt ingediend, en het hoofdbestuur verzoekt deze na de behandeling van het jaarverslag te willen aannemen. Van de zijde van Utrecht, Den Haag, de H.J.G., Amersfoort, Amsterdam en Rotterdam, wordt behalve waardering voor het verrichte werk, ook kritiek en bezorgdheid uitgesproken, in het bijzonder aangaande het ledental. Men is niet gerustgesteld door het optimisme, dat uit het verslag spreekt, als zou aan de achteruitgang een einde zijn gekomen. Moeten we ons instellen op de gedachte, dat het plafond al bereikt is? De H.J.G. heeft bezwaren tegen de verhouding met het Humanistisch Thuisfront en de werkwijze, die thans bij het samenstellen van de rapporten wordt gevolgd. „Mens en Wereld” passeert ook de revue, hoe wel er meer tevredenheid heerst. Toch blijven er nog steeds wensen, die men gaarne vervuld er nog steeds wensen, die men gaarne vervuld zou zien. Voorzitter, secretaris en redacteur beantwoorden de gemaakte opmerkingen, waarbij vooral de eerste diep ingaat op de kwestie van het ledental. Men kan zich aan geen enkele voorspelling wagen maar een aantal van 50.000 behoort zeker tot het mogelijke. Zowel Amsterdam, als Vlaardingen, Voorburg en Gouda, vinden in de beantwoording aanleiding nog enkele opmerkingen te maken, waarbij vooral de afgevaardigde van de eerste gemeenschap er de nadruk op legt niet overtuigd te zijn, dat de achtergang van het ledental niet het gevolg zou zijn van een verminderde belangstelling. Gouda zou de voorkeur geven aan een geheel nieuwe motie van veel uitgebreider aard over de kernwapens, vooral ook omdat de Londense resolutie niet algemeen bekend is. Hiertegen bestaat echter geen bezwaar, omdat de motie alleen maar beter bedoelt de resolutie te steunen. Er wordt echter een toevoeging aangebracht, waarna de motie wordt aangenomen.

Jaarverslag en financieel verslag worden goedgekeurd, het laatste nadat de penningmeester tegenover Amsterdam heeft toegezegd de volgende keer bij de post boeken en brochures ook de baten te vermelden.

Uitvoerig worden de voorstellen van hoofdbestuur en gemeenschappen (afgedrukt in de vorige nummers van „In en Om”) besproken. Na toezegging van de zijde van het Hoofdbestuur trekt Groningen zijn amendement op het H.B. voorstel tot wijziging van art. 19 van het reglement in. Het voorstel van Brunssum om tot een andere samenstelling van het hoofdbestuur te komen opdat vooral door de gewenning van vertegenwoordigers van de gewes-

ten in dit college een beter contact met gemeenschappen en gewesten verzekerd is, wordt zowel door de indienende gemeenschap als door Voorburg met veel overtuiging verdedigd.

Bij de beantwoording wijst de voorzitter erop, dat het voorstel Brunssum geen oplossing zou bieden voor de moeilijkheden. Als gewestbestuurders in het H.B. komen, zijn ze door de aard der werkzaamheden ook voor het gewest verloren. Nadrukkelijk wordt op het halfjaarlijkse contact met de gewesten door middel van de Topkader Conferentie gewezen, terwijl door de aanstelling van een bezoldigd organisatie-secretaris verwacht mag worden, dat de afstand tussen gemeenschappen en hoofdbestuur verkleind zal worden.

De verdere behandeling wordt uitgesteld tot zondag, teneinde de avondvergadering te besluiten met het optreden van een groepje Surinaamse studenten.

De zondagmorgenzitting droeg een openbaar karakter. Behalve de afgevaardigden waren vele belangstellenden uit Wageningen en omgeving aanwezig om te luisteren naar korte toespraken van dr. van Praag, mevr. Heroma-Meilink, mr. dr. Roethof en prof. dr. Stuiveling. Zang met pianobegeleiding luisterden het geheel extra op. In de middagzitting wordt verder gegaan met de behandeling der voorstellen. Het voorstel Brunssum wordt verworpen, nadat voorstellers en hoofdbestuur nog eens de degens gekruist hebben. Het Amsterdamse voorstel om het hoofdbestuur opdracht te geven een wijziging van statuten en huishoudelijk reglement voor te bereiden, welke het mogelijk maken om de twee jaar huishoudelijk te congresseren, wordt aangenomen. Dit is niet het geval met het voorstel Gouda over dezelfde materie, terwijl ook het voorstel Amsterdam tot het houden van een enquête om na te gaan, waarom sommige leden niet op „Mens en Wereld” geabonneerd zijn, niet door het congres wordt aanvaard.

De begroting wordt na het beantwoorden van enkele opmerkingen goedgekeurd, terwijl het congres besluit, het hoofdbestuur tot 22 leden uit te breiden, zodat een verkiezing niet nodig is. De voorzitter neemt met enkele woorden afscheid van de aftredende leden Kwee, Polet, Stellinga en Waslander. De slechte gezondheid van de eerste maakt zijn uittreden helaas noodzakelijk, Polet verdwijnt als H.B. lid, maar blijft functionaris, terwijl Stellinga en Waslander na jarenlange toewijding gemeend hebben te moeten aftreden. De laatste heeft vanaf het begin van het Verbond zitting in het hoofdbestuur gehad. De nieuwe leden wordt een hartelijk welkom toegeroepen, in het volle vertrouwen dat zij waardige opvolgers zullen zijn.

Bij de rondvraag wijst Gouda op de noodzaak over enkele speciale nummers van „Mens en Wereld” te kunnen beschikken voor de propaganda. Het vorig jaar verschenen nummer heeft uitstekende diensten bewezen. Het hoofdbestuur heeft toegezegd dit zoveel mogelijk te bevorderen. De voorzitter van Den Haag, Mazure, grijpt dit punt aan om namens het gehele congres van Praag veel succes op zijn Amerikaanse reis toe te wensen, wat door alle aanwezigen door een hartelijk applaus wordt onderstrept.

In zijn slotwoord brengt de voorzitter de dank van alle afgevaardigden over aan de commissie van voorbereiding in Wageningen, die door haar wekenlang hard werken het mogelijk maakte, dat de zaak op rolletjes liep. Hij herinnert de leden nog eens aan het feit, dat onze zusterorganisaties in het buitenland naar Nederland kijken als naar het Mekka van het Humanisme. Dat legt ons zware verplichtingen op, maar het is de moeite waard om door te gaan.

T. P.

Zomerprogramma 1958

Hum. Verbond:

FAMILIEKAMPEN:

a. „De Ark” Nunspeet.

De aanmelding voor de fam. kampen is zeer bevredigend. In het eerste kamp (19-26 juli, leiding heer en mevrouw M. Plettenberg) en in het tweede kamp (26 juli-3 aug., leiding heer en mevr. H. Sleeboom) zijn nog enkele plaatsen vrij. Het derde kamp is volgeboekt. De hoofdleiding over de kinderen is toevertrouwd aan mevr. R. Blank-Luiting uit Amsterdam-N. Zij werkt in alle drie kampen met assistentie van jongeren. Gegadigden wordt aangeraden zich thans spoedig op te geven om niet de kans te lopen afgewezen te worden.

b. Fam. Tentenkamp Nieuwvliet (Zw. Vlaanderen) (19 juli-2 aug.) 14 d.

Voor dit kamp onder leiding van de heer en mevr. G. F. Makkink zijn ongeveer 30 deelnemers. Het kamp gaat door. De voorbereidingen (o.a. aardige contacten met onze Belgische geestverwanten) zijn in volle gang. Dit belooft een intiem en prettig kamp te worden in een deel van het land, dat voor velen geheel nieuwe aspecten zal bieden. Aanmelding staat nog open.

c. Familiekamp te Godinne B. (16-30 aug.) 14 d.

Er zijn momenteel 25 deelnemers voor het verblijf in het Natuurvriendenhuis „Vallée de la Meuse” in een prachtig gedeelte van de Ardennen. De leiding berust bij de heer en mevr. H. F. Mulder uit Velsen N. (ass.-leiding Jaap Bijleveld). *Wie nog mee wil wordt verzocht zich p.o. op te geven aangezien we zeer binnenkort de kamers moeten reserveren.*

KINDERKAMPEN:

a. Bennekom

Leiding: fam. W. A. van Opijnen (oom Jim en tante Tine), hoofdleiding. Olga Radovitch (ass. leidster).

Tijd: 9-16 augustus.

Plaats: Kampeercentrum „De Dikkenberg” te Bennekom.

Zeer goede outillage in het kampeercentrum, mooie gelegenheid tot het maken van uitstapjes in de omgeving.

Leeftijd: 13 t.e.m. 15 jaar.

Prijs: f 32,50.

b. Elspeet.

Leiding: fam. G. Hillmann (oom Gerrit en tante Door), hoofdleiding. Nynke Bouma en Paul Lambeck (assistent-leiders).

Tijd: 19-26 juli.

Plaats: Het kamp wordt gehouden in „De Korenbloem”, een tot kamphuis omgebouwde Veluwe boerderij. Prachtige omgeving van bos en hei.

Prijs: f 36.-.

Leeftijd: 7 t.e.m. 12 jaar.

c. en d. kinderkampen „De Ark”: volgeboekt. PINKSTERKAMP „DE ARK”

Leiding: fam. C. Bosman, Amsterdam. 24-26 mei. Volwassenen f 17.-; kinderen t.e.m. 10 jaar f 14.-. Ook hier is de aanmelding reeds groot. *Met opgave zult u zich moeten haasten om dit evenement te kunnen meemaken!*

(Slot op volgende pagina)

BEJAARDENKAMP „DE ARK”

Tijd: 14-21 juni 1958.

Leiding heer en mevr. Van de Dijke.

Wijze van aanmelding:

Voor de kampen die op „De Ark” te Nunspeet worden gehouden dient u zich op te geven rechtstreeks aan het Humanistisch Vakantie- en Conferentiecentrum „De Ark”, Belvédèrelaan 14, Nunspeet (tel. 03412-2404) en voor alle overige H.V.-kampen aan het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond, Oude Gracht 152, Utrecht (tel. 030-10163). Verzoeken op uw enveloppe in de linkerbovenhoek te vermelden „Kampen 1958” (ook bij verdere correspondentie).

Hum. Jongeren Gemeenschap:

Tijd: 2-10/8 1958.

Plaats: Malmédy (B.) tentenkamp.

Leiding: nog niet bekend.

Prijs: f 35,-.

Opgave bij mevr. T. v. Opijnen-Van Hoorn, Venusstr. 108, Hengelo (O.).

Hum. Jeugd Beweging:

Tijd: 12-19/7 1958 en 19-26/7 1958.

Plaats: beide kampen in Hooghalen (Dr.)

Prijs: f 25,- per persoon. Leeftijd 15-22 jaar.

Leiding: Kampraad van deelnemers met advies kampmentor.

In voorbereiding is kamp in Renesse (Schouwen).

Tijd: 16-23/8 1958.

Zelfde leiding, prijs en leeftijd. Opgave voor deze kampen bij: O. Lambeck, Graaf Aelbrechtlaan 45, Amstelveen.

Studenten Vereniging op Hum. Grondslag:

Drie TENTENKAMPEN voor Middelbare scholieren.

Tijd: 26/7-3/8 1958.

Plaats: Malmédy, België; tentenkamp.

Prijs: f 65,-, reis Amsterdam tot kampeerterrein inbegrepen.

Toegankelijk voor middelbare scholieren van 15 tot en met 19 jaar.

Leiding: studenten.

Tijd: 19-26/8 1958.

Plaats: Vorden, tentenkamp.

Prijs: f 35,-.

Bestemd voor middelbare scholieren van 12 tot en met 15 jaar. Fietsen meebrengen voor het maken van kastelentochten.

Leiding: studenten.

Novietenkamp 26/8-2/9.

Plaats: Vorden, tentenkamp.

Prijs: f 40,-.

Dit jaar voor het eerst een speciaal kamp voor aankomende studenten en wie kan jullie beter inlichten over het „studentenleven” dan studenten.

Fietsen meebrengen, want behalve praten gaan wij ook de omgeving verkennen.

Opgave en nadere inlichtingen voor deze drie kampen te verkrijgen bij mej. M. I. E. Oestreich, (schoolkampen-commissie), Dintelstraat 98 I, Amsterdam-Z.

Het Rassenprobleem

Zij die in 1957 de studiedagen van de gewesten hebben bezocht waar het rapport over de Laagontwikkelde Gebieden is besproken, zullen met genoegen vernemen, dat thans ook het Rapport Rassenproblemen is verschenen. Voor belangstellenden is een exemplaar te verkrijgen voor de prijs van f 0.25 bij de secretaris van de gemeenschappen of rechtstreeks bij het Centraal Bureau.

KERKAFSCHEIDING

Het komt in de laatste tijd nog al eens voor, dat personen, die geacht worden tot een kerkgenootschap te behoren, zich richten tot een bestuurslid of lid van een plaatselijke gemeenschap van het Verbond om advies hoe zij de nog bestaande formele band met het betreffende kerkgenootschap kunnen verbreken. Dergelijke verzoeken om advies bereiken ook regelmatig het Centraal Bureau.

In het algemeen zijn de vragers personen, die geen enkel contact met de kerk (meer) hebben, en dit ook niet wensen. Maar de kerk wenst wel contact met hen, en – het spijt ons het te moeten zeggen – in het algemeen alleen om een financiële bijdrage te verwerven.

Kortgeleden heeft de kerkvoogdij van de Ned. Hervormde Gemeente in een middelgrote industriestad aangekondigd dat men zou beginnen met gerechtelijke invordering van de kerkelijke belasting van de lidmaten, die deze belasting niet vrijwillig voldeden. Het lijkt niet onwaarschijnlijk, dat deze kerkvoogdij daarbij gebruik zal maken van artikel 107 van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 om de aanslagen in de kerkelijke belasting vast te stellen, daar dit ook elders geschiedt. Dit artikel luidt als volgt:

„Bestuurders of ambtenaren van kerkgenootschappen zijn bevoegd om tegen eene, door Onzen Minister van Financiën vast te stellen vergoeding, inzage en afschrift te nemen van de kohieren van aanslagen in de inkomstenbelasting voor zooveel betreft de leden van hun kerkgenootschap, een en ander met inachtneming van de voorschriften door Onzen voornoemde Minister vast te stellen.”

Afgezien van het feit, of het in onze huidige maatschappelijke constellatie nog juist is dat door dit artikel aan kerkgenootschappen faciliteiten worden gegeven, die niet toegekend worden aan andere instanties, die vorderingen op een belastingplichtige hebben of menen te hebben, komt hierbij ook aan de orde op welke wijze de Inspecties der Belastingen onderzoeken of het werkelijk leden zijn waaromtrent de kerkgenootschappen opgaven vragen. Immers veelal is de opvatting van de kerkgenootschappen over het lidmaatschap een andere dan de burgerrechtelijke opvatting, juist ten aanzien van hen die zichzelf niet als lidmaat van de kerk beschouwen en op grond daarvan weigeren kerkelijke belasting te betalen.

In „De Vrijdenker” van 8 maart 1958 wordt

vermeld, dat op 29 december 1911 de Hoge Raad hierover een uitspraak gedaan heeft, en dat tot nu toe lagere en hogere rechtscolleges ongeveer volgens deze uitspraak handelen. Uit het betreffende artikel citeren wij:

„In gewone taal komen de verschillende arresten hierop neer, dat een geestelijke band tussen de gedoopte (dus ook het onvrijwillig gedoopte kind) en de kerk niet wordt ontkend, maar juist door de onvrijwilligheid is de doop geen handeling waarmee de betrokkene als lid van een kerk kan worden aangemerkt in burgerrechtelijke zin. In procedurekwesties, dus ook met belastingzaken, kan de burgerlijke rechter zich alleen met het lidmaatschap in burgerrechtelijke zin inlaten. Met de z.g. geestelijke band niet. Lid in burgerrechtelijke zin is men pas door een vrijwillige daad. Dit zou dus zijn, het doen van belijdenis, in de kerk huwen, kinderen laten dopen, e.d., welke dan ook voor verschillende rechtscolleges als bewijzen voor het lidzijn worden aanvaard.”

Een gewetensvol belastinginspecteur zal dus – indien hem door een kerkgenootschap gevraagd wordt om inzage van de kohieren van aanslagen in de inkomstenbelasting – dienen te onderzoeken of de betrokken belastingplichtige in deze burgerrechtelijke zin lid is van het betreffende kerkgenootschap, d.w.z. of van een vrijwillige handeling als bovenbedoeld bewijzen aanwezig zijn, en of vaststaat, dat het lidmaatschap sindsdien niet opgezegd is. Het lijkt ons niet een te boude bewering, dat een dergelijk onderzoek vaak achterwege zal blijven.

Degene, die vermoedt, dat enig kerkgenootschap kan menen, dat hij(zij) lidmaat van dat kerkgenootschap is (hetgeen ook het geval is als zijn(haar) ouders tot dat kerkgenootschap behoorden en hij(zij)zelf niet gedoopt is, z.g.n. geboorteliden) doet er dus goed aan om – indien hij de band met dat kerkgenootschap niet wenst – niet alleen bij aangetekend schrijven aan het betreffende kerkgenootschap te melden, dat hij(zij) niet beschouwd wenst te worden tot dat kerkgenootschap te behoren, doch tevens een afschrift van dat schrijven te doen toekomen aan de betreffende inspecteur der belastingen, en aan het bevolkingsregister ter plaatse, het laatste mede om te voorkomen, dat men na verhuizing opnieuw ingeschreven zou worden in de kerkelijke registers in de nieuwe woonplaats.

Landdag Emmeloord

Het initiatief van gewest Overijssel, om op Hemelvaartsdag 15 mei met leden en belangstellenden van het Humanistisch Verbond een landdag te houden in Emmeloord in de Noord-Oostpolder heeft zoveel belangstelling gewekt dat men zeker vijfhonderd deelnemers verwacht. Uit de vijf provincies Friesland, Groningen, Drente, Overijssel en Utrecht zullen autobussen die dag volwassenen en kinderen naar dit, voor velen van ons nog onbekend gebied brengen. Men wordt tegen twaalf uur verwacht en na een gezamenlijke broodmaaltijd is er gelegenheid om onder deskundige leiding iets van de omgeving te zien. Van drie tot vijf uur wordt een aantrekkelijk programma opgevoerd door een Oekraïens cabaretgezelschap.

Dit kan een indrukwekkende manifestatie worden, waardoor ook in de Noord-Oostpolder het Humanistisch Verbond de bekendheid kan krijgen die het verdient.

Humanisme op de Expo

De Belgische Humanisten laten zich de gelegenheid niet ontgaan om op de wereldtentoonstelling, die thans in Brussel wordt gehouden, present te zijn. Op vrijdag 26, zaterdag 27 en zondag 28 september zal een nationaal congres plaatsvinden, waar ook buitenlanders aanwezig zullen zijn.

Ongetwijfeld zullen vele humanisten uit Holland deze manifestatie willen bijwonen, om daarbij tevens een kijkje op de Expo te nemen. Er is overleg met het Belgisch Humanistisch Verbond gaande om dit op een niet al te kostbare manier mogelijk te maken en wij hopen hierover over enige tijd meer te kunnen publiceren. Laten belangstellenden de data maar vast noteren.